

GENOOTSCHAP NEDERLAND - ARUBA

VOOR U GELEZEN...

9 JULI 2015

TEN GELEIDE

Hierbij ontvangt u de juni 2015-editie van Voor u gelezen... Met een bloemlezing van interessante berichten over actuele ontwikkelingen in en om Aruba. Er is een rechtsprocedure gestart over de uitleg van het Nederlandschap. De uitkomst hiervan kan van invloed zijn op een aantal lopende zaken op Aruba. De snelle dagelijkse bootverbinding tussen de ABC-eilanden komt dichterbij met de aangekondigde steun van Nederland tijdens de koninkrijksconferentie. Het College financieel toezicht (Cft) heeft verdere adviezen ingediend t.a.v. de financiën van Aruba, Curaçao en Sint Maarten. Interessant zijn ook de parkeermeters die op zonne-energie werken en de derde tram die op waterstof draait. Hoewel niet bekend is of de waterstof duurzaam wordt geproduceerd, betekent de toepassing ervan veel minder milieubelasting. Ook is er positief nieuws over de luchthaven en over Aruba als vakantiebestemming. Voor meer berichten over Aruba verwijzen wij u graag naar www.amigoe.com. Zie ook onze website www.genootschapnederlandaruba.nl. Wij wensen u veel leesplezier!

Koninkrijk- en EU-relaties	2
02 juni: Akkoord over internationale gezondheidsregeling	2
02 juni: 'Uitleg Rijkswet Nederlandschap in strijd met Europees Verdrag'	2
03 juni: VVD: 'Venezuela is tikkende tijdbom'	3
16 juni: Zee snelweg voor Aruba, Curaçao en Bonaire stap dichterbij	3
22 juni: Snel samenwerkingsverband met Dominicaanse Republiek	4
26 juni: Koninkrijk lanceert investeringssite	4
Financiën en economie	5
13 juni: Cft adviseert verdere verhoging Health Tax naar 2,5 procent.....	5
18 juni: Terughoudend zijn met aangaan nieuwe leningen.....	5
Duurzame energie.....	6
10 juni: Eerste parkeermeters geïnstalleerd.....	6
16 juni: Nieuwe tram op waterstof.....	7
Onderwijs.....	7
17 juni: Onderwijsminister onderzoekt mogelijkheden studeren Canada	7
19 juni: IPA organiseert gratis onderwijssymposium.....	7
26 juni: Veranderingen Arubalening per volgend studiejaar.....	8
Diversen.....	8
06 juni: Reina Beatrix meest innovatieve luchthaven 2015	8
09 juni: 'Aruba beste van Nederlands-Caribische eilanden'	9
23 juni: Atia bestaat 70 jaar	9
23 juni: TEDx inspiratie	9
24 juni: Gevolmachtigde minister krijgt Arubaans monopolyspel	9

Noot: alle artikelen zijn uit *Amigoe*, tenzij anders vermeld.

Koninkrijk- en EU-relaties

2 juni: Akkoord over internationale gezondheidsregeling

ORANJESTAD — Aruba, Curaçao en Nederland hebben op de eerste dag van de Health Care Conference Aruba (HCCA) een akkoord ondertekend voor een internationale gezondheidsregeling. De drie landen willen daarmee de aanpak verbeteren van de strijd tegen besmettelijke ziektes.

De ministers van Volksgezondheid; Alex Schwengle van Aruba (AVP), Edith Schippers van Nederland (VVD) en Ben Whiteman van Curaçao (vakminister) kwamen gisteren bijeen, samen met vertegenwoordigers van hun ministeries, om te praten en overeenstemming te bereiken over de 'International Health Regulation' (IHR). Deze IHR gaat over standaarden en regels waaraan moet worden voldaan om onder andere besmettelijke ziektes (zoals Chikungunya) aan te pakken.

Schippers is erg blij met het gesloten akkoord, want daardoor kunnen de drie landen hun krachten bundelen. Whiteman beschouwt het akkoord als een mijlpaal en zegt dat de strijd tegen infectieziekten nu nog intensiever kan worden gevoerd. Schwengle ziet in het akkoord een bevestiging dat de landen zich er bewust van worden dat ze door hun medische kleinschaligheid niet alle medische vraagstukken zelf kunnen aanpakken. Daarvoor zijn de landen ieder op zich te beperkt in de mogelijkheden.

Het IHR-akkoord werd niet ondertekend in het Renaissance Convention Center, waar de HCCA plaatsvindt, maar een stuk verderop in het Cocolishi-gebouw, waar de meeste Arubaanse ministers hun kantoren hebben.

Terugblik eerste dag

De opening van de eerste HCCA gisterochtend, werd bijgewoond door de interim gouverneur van Aruba Ella Tromp-Yarzagaray. Zij werd verwelkomd door minister Schwengle. De rector van de Universiteit van Aruba (UA), Glenn Thodé, leidde de eerste dag van de conferentie. De zaal zat vol met medisch specialisten, vertegenwoordigers van de overheid en het bedrijfsleven en parlementariërs. Het middagprogramma van HCCA was gericht op het analyseren van en debatteren over de presentaties die in de ochtend waren gegeven. Het thema tijdens de eerste dag was 'gezondheidszorg in kleine gemeenschappen' en als sprekers kwamen aan het woord: James Fitzgerald van Paho/Wereld Gezondheids Organisatie, directeur-generaal Joycelyn Elders van de Amerikaanse Gezondheidsdienst en Shiyao Chao, adviseur van de Wereldbank.

2 juni: 'Uitleg Rijkswet Nederlanderschap in strijd met Europees Verdrag'

ORANJESTAD — De uitleg van de Nederlandse rechtspraak op de Rijkswet op het Nederlanderschap (RWN) is mogelijk in strijd met uitspraken van het Europese Hof van de Rechten van de Mens (EHRM). Daarom heeft een groep advocaten een rechtsprocedure gestart bij het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en de BES-eilanden (GHV).

Het Nederlanderschap verkrijgen, behouden of verliezen, is beperkend vastgelegd in de RWN. Een persoon moet aan bepaalde voorwaarden voldoen om Nederlander te worden, te blijven of het Nederlandse paspoort te verliezen. Daarbuiten zijn geen gronden. De Nederlandse rechtspraak laat hierin geen ruimte over om een beroep te kunnen doen op algemene beginselen van bestuur, waaronder het vertrouwens- en rechtszekerheidsbeginsel. Dit is in strijd met de rechtspraak van het EHRM, aldus advocaat Richie Kock, van kantoor James Martin & Associates. Hij is één van de advocaten die meedoet met de opgestarte rechtsprocedure.

Voorwaarden

Eén manier om het Nederlanderschap te verkrijgen, is als minderjarige kinderen met hun ouders 'meeliften' als deze tot Nederlanders genaturaliseerd worden, mits er aan deze voorwaarden voldaan wordt. De Gouverneur kan bijvoorbeeld stellen dat het kind een geldige verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd moet hebben op het moment dat het Nederlanderschap aan de ouders wordt toegekend. Ook al is de procedure hiervoor in gang gezet, het gaat om het moment zelf. Is dat niet zo, dan wordt het kind geen Nederlander.

Geen paspoort

In theorie betekent dit dat een kind, ook al woont het bijvoorbeeld al zestien jaar legaal in het Koninkrijk der Nederlanden, geen Nederlands paspoort aan kan vragen, omdat hij of zij nooit genaturaliseerd is (zie de casus). Censo-directeur Sharin Luydens stelde enige tijd geleden vragen aan de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) in Nederland om duidelijkheid te krijgen over personen die wel in het

bevolkingsregister staan, maar van wie Censo het paspoort moest intrekken vanwege het ontbreken van de Nederlandse nationaliteit. Advocaat Kock vertegenwoordigt cliënten met een soortgelijke zaak. Hij hoopt het Nederlandschap van een minderjarig kind vast te kunnen laten stellen door deze rechtsprocedure. “Wij beroepen ons op de toepassing van het Europees recht. De Nederlandse jurisprudentie is op dit punt in strijd met de rechtspraak van het EHRM,” aldus Kock.

Vertrouwen

Een kind zou er na zoveel jaar op moeten kunnen vertrouwen dat hij of zij de Nederlandse identiteit bezit. Als dit niet in acht wordt genomen, is dit in strijd met artikel 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). De nationale identiteit maakt namelijk deel uit van de ‘sociale integriteit’ van een persoon. In het artikel staan regels voor het eerbiedigen van privé-, familie- en gezinsleven. Uitspraken en wetten van het Europees Hof staan boven de Nederlandse wetgeving.

Baanbrekend

Als blijkt dat de Nederlandse rechtspraak inderdaad in strijd is met het Europese recht, zou dit baanbrekend kunnen zijn. Dit kan directe gevolgen hebben voor de 38 lopende zaken op Aruba wat deze regeling betreft. “Ik ken die zaken niet allemaal, maar voor mijn cliënten heeft dit zeker een positief gevolg”, denkt Kock. Minderjarige kinderen zoals in onderstaande casus zouden dan wel een Nederlands paspoort aan kunnen vragen en aanspraak kunnen maken op de Nederlandse nationaliteit.

3 juni: VVD: ‘Venezuela is tikkende tijdbom’

ORANJESTAD/DEN HAAG — De VVD vreest dat minister Bert Koenders van Buitenlandse Zaken de risico’s van ontwikkelingen in Venezuela onderschat. VVD-Tweede Kamerlid Han ten Broeke en Eerste Kamerlid Frank van Kappen schrijven dit in aanloop naar een overleg met Koenders over Venezuela, dat morgen plaatsvindt.

Ten Broeke en Van Kappen merken op dat in Europa met grote zorg wordt gekeken naar bootvluchtelingen uit het noorden van Afrika, terwijl precies hetzelfde kan gebeuren in het Caribisch gebied. “Slechts gescheiden door een smal stukje Caribische Zee is Venezuela, het grootste land dat grenst aan ons Koninkrijk, aan het veranderen in een tikkende tijdbom die ieder ogenblik in ons gezicht kan ontploffen”, schrijven ze in een artikel op opiniesite The Post Online.

Springplank

Venezuela is inmiddels geen ‘ongemakkelijke buur’ meer met een relatief stabiele economie. De drastische daling van olieprijs hebben het land in grote financiële problemen gebracht met maatschappelijke gevolgen, schrijven ze. “Het gevaar van onderschatting ligt op de loer. De combinatie van lege supermarkten, een aaneenschakeling van stroomstoringen en om zich heen grijpende criminaliteit drijft veel Venezolanen namelijk tot wanhoop. (...) Brazilië, Guyana en Colombia sloten al hun grenzen, maar Curaçao, Bonaire of Aruba liggen binnen twee uur varen”, aldus de twee Kamerleden. Ze verwijzen ook naar een uitspraak van de Arubaanse premier Mike Eman, die verklaard zou hebben dat vluchtelingen gastvrij onthaald worden. Bovendien kunnen Venezolanen de eilanden gebruiken als springplank naar Nederland.

Wegkijken

Volgens de twee politici is er ook een militair gevaar, namelijk dat president Nicolás Maduro de aandacht af wil leiden van binnenlandse problemen door de bevolking te overtuigen van een gezamenlijke buitenlandse vijand. Ze noemen vervolgens de diplomatieke spanningen in juli 2014 na de arrestatie van de Venezolaanse diplomaat Hugo Carvajal op Aruba, de Venezolaanse marineschepen die in dezelfde tijd bij de eilanden werden gesignaleerd en een uitspraak van Maduro dat Venezuela zich ook in het luchtruim van Curaçao, Aruba en Bonaire mag verdedigen. “Eerder dit jaar werd al een privévliegtuigje boven internationale wateren neergehaald door de Venezolaanse luchtmacht. Het vliegtuigje kwam vervolgens neer vlak voor de Arubaanse kust.”

Ten Broeke en Van Kappen doen tot slot een beroep op Koenders om rekening te houden met de ontwikkelingen. “Blijven wegkijken is gevaarlijk. Wat de eilanden overkomt bij escalatie wordt namelijk onherroepelijk ook een Nederlands probleem.”

16 juni: Zeesnelweg voor Aruba, Curaçao en Bonaire stap dichterbij

ORANJESTAD/WILLEMSTAD — Nederland ondersteunt het initiatief voor de ontwikkeling van een snelle dagelijkse bootverbinding tussen de drie benedenwindse eilanden Aruba, Curaçao en Bonaire. Zo’n onderlinge verbinding over zee geeft een belangrijke impuls aan de economie van de

eilanden en draagt bij aan de verbetering van het verkeer van personen en goederen tussen de eilanden.

Dat zei minister Plasterk van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties vandaag in zijn openingsspeech van de Koninkrijksconferentie op Curaçao. Een haalbaarheidsstudie in opdracht van Aruba, Curaçao en Bonaire is inmiddels gestart. Na afronding daarvan is er duidelijkheid over de benodigde randvoorwaarden als havenfaciliteiten en douane- en immigratieprocedures. Nu al is duidelijk dat uitwisseling van gegevens en goede samenwerking tussen de betrokken diensten van de drie landen Aruba, Curaçao en Nederland noodzakelijk is. Nederland wil dat mogelijk maken en een actieve en coördinerende rol spelen, door onder meer technische ondersteuning te bieden op het gebied van ICT en juridische vraagstukken.

De economische en maatschappelijke effecten voor Aruba, Curaçao en Bonaire kunnen enorm zijn als via de ontsluiting met een dagelijkse snelle ferryverbinding goedkoper transport van mensen en goederen mogelijk wordt. Nu is er geen goede bootverbinding en moet alles via de lucht. Met een ferryverbinding is de afzetmarkt voor het bedrijfsleven ineens veel groter en wordt het makkelijker en interessanter om op meerdere eilanden actief te worden. Ook ontstaan er meer mogelijkheden voor toerisme en andere vormen van dienstverlening. Maatschappelijke ontwikkelingen worden gestimuleerd, zoals meer mogelijkheden voor scholing en werk. Ook het reizen voor de bevolking, met vaak familie op meerdere eilanden, wordt makkelijker en goedkoper.

Koninkrijksconferentie

De Koninkrijksconferentie vandaag staat in het teken van 'Samenwerking op basis van vertrouwen, wederkerigheid en wederzijds respect'. Naast economische samenwerking wordt ook gesproken over kinderrechten en de gezondheidszorg.

22 juni: Snel samenwerkingsverband met Dominicaanse Republiek

ORANJESTAD — Naar alle waarschijnlijkheid wordt eind deze maand een samenwerkingsovereenkomst ondertekend tussen Aruba en de Dominicaanse Republiek. Deze samenwerking geldt voor alle Nederlands-Caribische landen, maar elk land kan dit op zijn eigen manier specificeren.

Premier Mike Eman en de Dominicaanse minister van Regionaal Integratiebeleid Miguel Mejía zaten afgelopen week om de tafel met consul Joselyn Rosario de Nuñez en ambassadeur Juan Guiliani Cury. Mejía sprak de hoop uit dat het ondertekenen van het Memorandum of Understanding (MoU) later deze maand, leidt tot een goede, duurzame samenwerking met Aruba.

Bootverbinding

Nu worden ook al producten uit de Dominicaanse Republiek geïmporteerd. Een recent afgesloten overeenkomst met een Nederlands maritiem bedrijf gaat straks zorgen voor een directe bootverbinding tussen de Nederlands-Caribische eilanden en de Dominicaanse Republiek. Producten zijn dan sneller op Aruba en hoeven niet via andere landen getransporteerd te worden. Dit heeft een betere kwaliteit en betere prijs als gevolg.

Technologie

Premier Eman noemde het delen van technologische expertise een ander punt van het samenwerkingsverband. Specifiek wees hij op het produceren van gas uit afval, waar de Dominicaanse Republiek zeer in geïnteresseerd is.

Er was al wel samenwerking tussen de twee landen, maar dit wordt dus eind deze maand officieel bekrachtigd. Er zal dan een bijeenkomst zijn waarbij vertegenwoordigers van alle Nederlands-Caribische eilanden en de Dominicaanse Republiek hun handtekening zullen zetten onder het MoU.

26 juni: Koninkrijk lanceert investeringsite

ORANJESTAD — Snel en makkelijk informatie vinden over investeren binnen het Koninkrijk is nu mogelijk. Aruba, Curaçao, Nederland en St. Maarten hebben de krachten gebundeld om een website te lanceren die informatie aanbiedt over de voordelen van investeren en zakendoen binnen het Nederlands Caribische gebied. De site genaamd investdutchkingdom.com geeft met infographics aan wat de hoofdsectoren van de verschillende landen zijn. Zo lees je dat Aruba een 'investor-friendly-environment' heeft en dat de key-sectoren duurzame energie, de kenniseconomie en het duurzame toerisme zijn. Verder vind je er de belangrijkste informatie over de verschillende landen, zoals de ligging, het aantal inwoners, enzovoorts, maar ook waar je moet zijn om te investeren en welke

websites je van die landen het beste kan raadplegen als je er een eigen bedrijf wil starten. De investeringssite werd vorige week voor het eerst tijdens de Koninkrijksconferentie gepresenteerd. De site bevat tevens evenementen en nieuws.

Financiën en economie

13 juni: Cft adviseert verdere verhoging Health Tax naar 2,5 procent

ORANJESTAD — Het College financieel toezicht (Cft) adviseert de geplande verhoging van de Health Tax (BAZV) met 1 procent dit jaar, verder te verhogen naar 1,5 procent. Hiermee zou de BAZV in totaal op 2,5 procent uitkomen. Dat is volgens het College nodig om te voorkomen dat het begrotingstekort dit jaar boven de 3,7 procent van het bruto binnenlands product (bbp) uitkomt.

Dat schrijft het Cft in een brief aan de minister van Financiën, Angel Bermudez, gedateerd op 4 juni. De brief werd gisteren pas openbaar. Het College geeft in de brief reactie op de vastgestelde begroting 2015, de uitvoeringsrapportage van het eerste kwartaal, de voortgangsrapportage 2014-2018 en het lening verzoek van Aruba.

Verdere verhoging

De regering wilde, om dit jaar op het afgesproken begrotingstekort uit te komen, per 1 juli de BAZV met 1 procent verhogen. "Met nog maar een kleine maand te gaan is het onwaarschijnlijk dat een verhoging per 1 juli aanstaande haalbaar is", schrijft het Cft. Om besparingsverlies te vermijden adviseert het Cft daarom een verhoging van 1,5 procent in plaats van 1 procent. Bovendien zou de regering er goed aan doen om verdere verhoging, dus bovenop deze 1,5 procent, 'alvast politiek en juridisch' in voorbereiding te nemen. "De realisatiecijfers tot nu toe rechtvaardigen een dergelijke voorzorgmaatregel."

Begroting 2016

De Landsbegroting 2016 moet, conform de Staatsregeling, binnen drie maanden (uiterlijk 1 september) aangeboden worden aan de Staten. Rekening houdende met de periode die de Raad van Advies nodig heeft om de begroting te beoordelen, zijn er hooguit twee maanden om de ontwerpbegroting 2016 op te stellen. Het Cft adviseert daarom om 'met grote voortvarendheid' van start te gaan met de begrotingsvoorbereiding. "...eens te meer daar de voorziene verdere verlaging tot een begrotingstekort van maximaal 2 procent in 2016, een uitdaging is..." Om vertraging te voorkomen stelt het Cft dat het beter is om nog geen tweejarige begroting op te stellen. Hiervoor moet namelijk wetgeving aangepast worden en dat ziet het College niet gebeuren voor 1 september.

Lening

De Rijksministerraad ging onlangs akkoord gegaan met een verzoek van de Arubaanse regering om een lening af te sluiten voor uitgaven in 2015. Het Cft heeft in deze positief geadviseerd, maar plaatst wel een kanttekening. Op 28 mei heeft de Arubaanse regering namelijk, ondanks gemaakte afspraken, een binnenlandse lening (ter waarde van 55 miljoen florin) afgesloten zonder het advies op de vastgestelde begroting af te wachten. Dit 'betreurt' het College, zo laat zij weten. De buitenlandse lening (ter waarde van 242 miljoen florin) waar goedkeuring voor is gegeven, wordt gebruikt voor aflossingen van reeds aangegane verplichtingen en rentekosten.

18 juni: Terughoudend zijn met aangaan nieuwe leningen

ORANJESTAD/WILLEMSTAD — Terughoudendheid is geboden bij het aangaan van nieuwe leningen. Deze waarschuwing geeft het College financieel toezicht (Cft) in zijn jaarverslag over 2014. "De overheidsfinanciën van Aruba zijn de afgelopen periode in een snel tempo verslechterd, terwijl Curaçao en St. Maarten vanuit een relatief gezonde uitgangssituatie ruimte hadden om te investeren", aldus voorzitter Age Bakker in het voorwoord. "Ook al is de schuld van Curaçao en St. Maarten zowel historisch als internationaal laag, het blijft zaak om deze voorwaarde voor economische groei te koesteren."

In het jaarverslag geeft het Cft een beeld van het aarzelende herstel van de wereldeconomie na de financiële crisis en de crisis in het Eurogebied. Aruba en St. Maarten hebben in 2014 weer groei gekend, al was de economische ontwikkeling met respectievelijk 1 en 1,5 procent nog voorzichtig. De economie van Curaçao is voor het derde achtereenvolgende jaar gekrompen, maar er tekent zich wel een omslag af naar licht positieve groei vanaf het derde kwartaal 2014. Op alle drie de landen neemt de druk van de vergrijzing ondertussen toe. Structurele hervormingen zijn noodzakelijk om de economie weer op gang te brengen. Minder regelgeving, meer marktwerking en een flexibeler arbeidsmarkt staan daarin centraal. Voor wat betreft de openbare lichamen constateert het Cft dat er veel geïnvesteerd wordt in onderwijs en

gezondheidszorg. De economische ontwikkeling blijft op de eilanden echter zwak. Positief is wel dat na jaren van sterk stijgende prijzen, de inflatie sinds 2014 onder controle is.

Tekort en schuld

Alle landen hebben 2014 afgesloten met een tekort op de totale begroting, inclusief sociale fondsen en kapitaalinvesteringen. In Curaçao werd dit vooral veroorzaakt door aanhoudende tekorten bij de SVB die gedekt zijn door in te teren op het schommelfonds en door omvangrijke investeringen in vooral het nieuwe ziekenhuis. In Aruba door een hoog blijvende overheidsconsumptie, maar ook door een eenmalige storting aan het pensioenfonds en in St. Maarten door aanhoudend lage belastingontvangsten, en door verschillende investeringsprojecten en de aanschaf van het nieuwe overheidsgebouw.

Per saldo leiden te tekorten in alle landen tot stijgende schuldquoten. De schuld van Curaçao heeft de internationaal aanvaardbaar geachte grens van 40 procent BBP bereikt, vooral als gevolg van een eenmalige grote investering in de bouw van het nieuwe ziekenhuis; de schuld van St. Maarten ligt daar iets onder. Voor beide landen geldt dat de ruimte voor nieuwe leningen dus beperkt is en in verhouding gezien moet worden met de economische groei, om de schuldverhouding beheersbaar te houden. Aruba heeft in 2014 de 80 procent grens overschreden en zelfs als de afgesproken doelstellingen gerealiseerd worden, zal de schuld op de korte termijn nog verder groeien voordat tegen het einde van dit decennium een voorzichtige daling ingezet wordt; daarmee kan niet langer meer gesproken worden van houdbare overheidsfinanciën.

Toezicht

In het jaarverslag geeft het Cft een uitgebreide analyse over de verschillende manieren waarop toezicht vormgegeven kan worden. Opvallend is dat in veel landen enigerlei vorm van onafhankelijk financieel toezicht actueel is. Wil een toezichtorgaan kunnen functioneren dan moet het een breed draagvlak hebben en op basis van consensus tot stand zijn gekomen. Het orgaan moet echt onafhankelijk zijn en professioneel, maar geen overlap hebben met andere organen zoals bijvoorbeeld accountants. Tot slot is transparantie van groot belang voor het slagen van toezicht. Waarin het Cft zich onderscheidt van andere vormen van toezicht is dat het zich niet alleen op de advisering ten aanzien van de begroting richt, maar ook op de monitoring van de uitvoering ervan. Daarin ligt een belangrijke meerwaarde aangezien de ervaring leert dat tekorten en schulden vooral ontstaan door een onvolkomen begrotingsuitvoering.

Duurzame energie

10 juni: Eerste parkeermeters geïnstalleerd

ORANJESTAD — De wet die het mogelijk moet maken om betaald parkeren in te voeren, is nog niet rond. In de Wilhelminastraat worden ondertussen al wel de eerste parkeermeters geïnstalleerd.

In de trottoirtegels zijn kleine plaatjes aangebracht, waar de meters opgezet moeten worden. Het systeem werkt op zonne-energie. In oktober vorig jaar werden al 18 parkeerwachters beëdigd, maar er komen er nog meer bij. Het uitvoeren en handhaven van het betaald parkeren valt onder de verantwoordelijkheid van openbaar vervoersbedrijf Arubus, die daarvoor het bedrijf AruTram in het leven riep.

Landsverordening

De Landsverordening Parkeren had eigenlijk al in december 2014 rond moeten zijn. Arubus-directeur Teo Croes zei eerder tegen Amigoe dat hij verwachtte dat de wet begin mei van kracht zou zijn, tegelijk met de komst van de parkeermeters. Volgens Statenvoorzitter Marisol Lopez-Tromp was dit wel heel ambitieus, omdat de Staten toen druk bezig waren met de landsbegroting. Nu wil Croes de meters op 1 juli in werking stellen.

Desgevraagd liet Tromp vanmorgen aan Amigoe weten dat het concept van de wet nog niet binnen is bij het Parlement. "Op 7 juli gaan de Staten met reces en dat duurt tot 7 augustus. Als de Landsverordening nog voor het reces behandeld moet worden, moet het wel snel binnenkomen."

Wielklem

Het parkeren in Oranjestad en bij de hotels in Noord kost straks 2 florin per uur. Onbetaald parkeren betekent een wielklem (verwijderen kost 75 florin) en drie uur na het wegslepen kost het de parkeerder 150 florin. In totaal komen er 150 parkeermeters op het eiland.

16 juni: Nieuwe tram op waterstof

ORANJESTAD — De derde tram ofwel streetcar voor toeristen is gisteren op Aruba aangekomen. Door geavanceerde technologie rijdt de tram in principe op waterstof.

Naast een blauwe en een groene tram is er nu één in oranje. AruTram bevestigt dat de tram er is, maar dat hij eerst geïnstalleerd en getest moet worden door monteurs uit de Verenigde Staten. Binnen twee weken moet de tram gaan rijden.

Niet alleen heeft de nieuwe tram een andere kleur dan de twee die er nu zijn, maar hij heeft ook een ander aandrijfsysteem. Fabrikant TIG/m Modern Street Railways in Californië bouwt 'hydrogen' technologie in. De tram rijdt op accu's, die dan tijdens het rijden worden opgeladen door generators die met waterstof worden aangedreven. Volgens de fabrikant stoot deze streetcar helemaal geen vervuilende stoffen uit en is deze tram dus zeer milieuvriendelijk en goedkoop in verbruik.

Parkeren

De nieuwe tram zal de groene tram gaan vervangen, omdat die oorspronkelijk als reserve was aangekocht en als zodanig straks weer geparkeerd wordt. Er zijn nu constant twee trams in bedrijf, omdat er zoveel gebruik van wordt gemaakt door toeristen. De twee streetcars die er nu rijden, hebben vanaf het begin (2013) tot en met februari dit jaar al zo'n 357.000 personen vervoerd. Het is de bedoeling dat er met het project Renovatie Oranjestad voldoende parkeergelegenheid komt in de Weststraat, zodat mensen daar hun auto kunnen parkeren en verder de stad in gaan met de tram. Dit ontlast het verkeer in de stad en moet dan ook zorgen voor minder luchtvervuiling.

Onderwijs

17 juni: Onderwijsminister onderzoekt mogelijkheden studeren Canada

ORANJESTAD — Samen met vertegenwoordigers van de Universiteit van Aruba (UA) en IPA was Onderwijsminister Michelle Hooyboer-Winklaar onlangs op werkbezoek in Canada, onder andere bij York University in Toronto.

De missie was tweeledig: om een samenwerking tussen Aruba en Canada tot stand te brengen waardoor een professionele uitwisseling voor docenten en studenten mogelijk wordt, én om de mogelijkheden tot studeren daar te onderzoeken. Op dezelfde wijze zoals nu ook is overeengekomen met South Carolina in de Verenigde Staten. "De onderwijsinstanties staan er zeer voor open", laat Winklaar weten. Ze maakt duidelijk dat er een informatiebijeenkomst voor alle scholen georganiseerd wordt in september. "We willen weten hoeveel studenten geïnteresseerd zijn in een vervolgstudie in Canada." Ze benadrukt dat het ook voor studenten van mavo'scholen geldt. "Het is mogelijk om vanaf mavo naar het hbo te gaan omdat het systeem daar anders is: het is of College of University. En voor sommige programma's op college kun je instromen vanaf mavo. Afhankelijk van het programma is college daar een mix van mbo en hbo."

19 juni: IPA organiseert gratis onderwijssymposium

SAN NICOLAS — Duurzame ontwikkeling in het onderwijs, het gebruik van de moedertaal bij rekenles of de functie van muzikles voor kinderen. Deze veelzijdige onderwerpen komen aan bod tijdens het gratis symposium dat lerarenopleiding Instituto Pedagógico Arubano (IPA) morgen houdt.

Het thema van het symposium is 'Onderzoek het onderwijs op Aruba', waarbij verschillende educatie-gerelateerde vraagstukken zullen worden aangeboord. Diverse sprekers die betrokken zijn binnen het onderwijsveld komen die ochtend aan bod en richten zich op verschillende thema's, waaronder educatie en duurzaamheid, wiskunde, lezen en communicatie en pedagogiek. Zo spreekt Ingrid Captain-Fraser over de invloed van Nederlandse speelfilms op de spreekvaardigheid en motivatie van pabo-studenten op Aruba en zal Mervin Kock spreken over gender en educatie op Aruba.

Het symposium vindt morgen, zaterdag, plaats in lokaal 2 en 4 van IPA en duurt van kwart over acht 's ochtends tot en met kwart voor drie 's middags. Tijdens de presentaties is er de mogelijkheid om vragen te stellen aan de sprekers. Geïnteresseerd? Aanmelden kan via de volgende [emailadressen](mailto:gregory.richardson@ipa.aw): gregory.richardson@ipa.aw of buvosipa@gmail.com.

26 juni: Veranderingen Arubalening per volgend studiejaar

ORANJESTAD — De overheid komt vanaf komend studiejaar 2015-2016 met veranderingen in de Arubalening. Studenten kunnen voortaan kiezen uit een startpakket en of een termijuitbetaling. Directie Onderwijs gaat vanaf maandag met diverse publiciteitsacties ouders en studenten hierover informeren. Intussen hebben zo'n 700 studenten de Arubalening aangevraagd.

Het startpakket van de Arubalening is bedoeld om de eerste studiekosten mee te betalen. Met de termijuitbetaling (voorheen semesteruitbetaling) kunnen de kosten worden betaald die de student gedurende de studie maakt. De Arubalening is bedoeld voor studenten op mbo-niveau (EPI) of bachelor-niveau. Master-studenten komen alleen voor de termijuitbetaling in aanmerking.

Studenten die voor het eerst een Arubalening aanvragen, kunnen bij de aanvraag aangeven of ze alleen het startpakket of alleen een termijuitbetaling willen of voor beide kiezen. Studenten die al een Arubalening - oude vorm - hebben en deze willen omzetten, kunnen uit één van de twee kiezen. Immers, het andere deel krijgen ze al. De sectie Studiefaciliteiten zal dit per student bekijken en beoordelen en de aanvrager krijgt in de week van 13 tot 17 juli per e-mail bericht hiervan.

Aanvraag via internet

Directie Onderwijs voert meer veranderingen door in het systeem van de Arubalening. Het contract voor de Arubalening wordt door de overheid online gezet en de student moet dit document zelf downloaden, printen, doorlezen en ondertekenen. Samen met een gewaarmerkte kopie van het diploma van de vooropleiding en een kopie van de id-kaart van de bank levert de student het contract in bij de sectie Studiefaciliteiten. Dat kan vanaf maandag 29 juni tot en met vrijdag 10 juli. Studenten die de aanvraag komen indienen, moeten er rekening mee houden dat de medewerkers direct controleren of de ingeleverde informatie compleet is.

Video

In de loop van komende week zal Directie Onderwijs op hun website www.ea.aw een video plaatsen waarin de informatie over de Arubalening nog eens duidelijk wordt uitgelegd. Op deze manier wil de overheid ouders en studenten zo goed mogelijk informeren. De video bevat informatie voor studenten die op Aruba blijven om te studeren en voor studenten die in het buitenland gaan studeren, zoals Nederland, Curaçao of Amerika.

Informatieavond

Op maandag 6 en dinsdag 7 juli houdt Directie Onderwijs twee informatieavonden. Iedereen die meer informatie zoekt over de Arubalening of hulp nodig heeft bij het invullen van het contract, wordt dan persoonlijk te woord gestaan. De tijden van deze avonden zijn nog niet bekendgemaakt. Ook via Facebook is Directie Onderwijs actief en ze zal hier ook de nodige informatie plaatsen.

Onderwijsminister Michelle Hooyboer-Winklaar schoof tijdens de persconferentie over de veranderingen van de Arubalening, Celina Oduber naar voren. Zij leidt sinds kort de sectie Studiefaciliteiten van Directie Onderwijs en gaat de processen voor studieleningen optimaliseren. De sectie Studiefaciliteiten is gevestigd te Cumana 69 (het gebouw waarin Aruba Airlines zit, voormalig Codemsa).

Diversen

6 juni: Reina Beatrix meest innovatieve luchthaven 2015

ORANJESTAD — Luchthaven Reina Beatrix staat op nummer één van de beste airport-innovaties 2015. Dat meldt de site airport-bussiness.com. Ons eiland verdient volgens de website de eerste plaats wegens het Happy Flow-project dat vorige week officieel op ons eiland is ingevoerd. Als eerste en voorlopig enige land in de wereld heeft onze luchthaven een volledig geautomatiseerde biometrische instapprocedure, waarbij het gezicht wordt gebruikt als paspoort en instapkaart. Lange wachtrijen moeten hiermee tot het verleden behoren. Op nummer twee staat het Nederlandse Schiphol, wegens de invoering van een nieuw veiligheids-controlesysteem, waarbij reizigers van buiten de Europese Unie door een centrale beveiliging gaan. Dit moet uiteindelijk leiden tot meer efficiency. Op nummer drie staat het vliegveld van Iberia dat de passagiers meer vrijheid geeft, doordat zij zelf de bagage op de transportband kunnen leggen als ook instapkaarten en bagagelabels kunnen printen.

09 juni: 'Aruba beste van Nederlands-Caribische eilanden'

ORANJESTAD — Aruba staat op nummer één in de top tien vakantiebestemmingen in de Cariben. Dat blijkt uit onderzoek van Caribbean Journal.

De website noemt Aruba de beste van de Nederlands-Caribische eilanden. "Het is altijd hip en vol energie." Een ander voordeel is dat Aruba (vrijwel) buiten de zogenoemde Hurricane Belt, de orkaangordel, ligt zodat toeristen niet bang hoeven te zijn voor geannuleerde vluchten of vakanties gedurende de zomervakantie.

"Een vakantie op de Cariben is warm, maar dat is het in de zomer overal. Wat het Caribisch gebied bijzonder maakt, is dat het een diverse, sprankelende verzameling van eilanden biedt. Je kunt hier je eigen vorm van 'cool' vinden, of het nu windsurfen op Aruba is of door de jungle trekken op Dominica." Aruba staat op nummer één, gevolgd door St. Barths, Dominicaanse Republiek, Bonaire, Nassau (Bahamas), Dominica, Martinique, Cartagena (Colombia), Grand Cayman en St. Vincent en de Grenadines.

23 juni: Atia bestaat 70 jaar

ORANJESTAD — Werkgeversorganisatie Atia vierde afgelopen week haar zeventigste verjaardag. Atia werd in 1945 opgericht om de belangen van haar leden te behartigen en om een goed handelsklimaat te creëren op het eiland. Tijdens de receptie blikten topmannen James Fazio (directeur Aruba Airport Authority) en Michel Henriquez (voorzitter Atia) terug op zeventig jaar Atia. De organisatie bedankte tevens haar leden, bestuurders en voormalige voorzitters voor hun inbreng en steun de afgelopen jaren.

Eén lid werd speciaal in het zonnetje gezet. Elias Fernando Mansur, beter bekend als 'Don Mansur', werd met een plaquette geëerd voor zijn jarenlange toewijding en participatie. Mansur was voorzitter van de werkgeversorganisatie van 1976 tot 1978. De huidige Atia-directeur, Igmarr Reyes, sprak de wens uit dat Atia zich ook de komende jaren mag inzetten voor een sociaal-economisch klimaat op Aruba en dat hij graag nog vele leden wil vertegenwoordigen in de toekomst.

23 juni: TEDx inspiratie

ORANJESTAD — Valerie Croes, verkozen tot beste vrouwelijke spreker bij TEDxOranjestadWomen, spreekt op het grote TEDxAruba evenement aanstaande september. In de aanloop dit evenement organiseert Bureau Innovatie verschillende inspirating sessions.

Morgen wordt er bij de eerste inspirerende sessies aandacht gegeven aan het onderwerp 'startups'. Bianca Peters, hoofd van Bureau Innovatie zal hierover spreken. "Ik ga uitleggen waarom het belangrijk is om over startups na te denken en wat voor invloed dit kan hebben op bedrijven op Aruba", legde ze onlangs aan Amigoe uit. In het programma wordt er onder andere aangetipt waarom startups de toekomst zijn van grote bedrijven, hoe ze een gezondere en meer gevarieerde economie kunnen creëren en hoe ze de lokale economie een boost kunnen geven.

De sessie, die van drie uur 's middags tot half acht 's avonds duurt, wordt morgen gehouden in MascAruba. Wil jij er bij zijn? Geef je dan snel op via info@tedxaruba.com, omdat er maar een beperkt aantal kaarten beschikbaar is. De kosten bedragen 50 florin.

24 juni: Gevolmachtigde minister krijgt Arubaans monopolyspel

ORANJESTAD — Gevolmachtigde Minister van Aruba, Alfonso Boekhoudt, heeft gisteren het Aruba Monopoly bordspel in ontvangst genomen. "Het is een fantastisch initiatief en een goede promotie voor Aruba", aldus Boekhoudt, zelf een fervent bordspellenspeler. Hij kreeg het bordspel van Astrid Schoofs van The Dushi Company, die het wereldberoemde bordspel verkoopt. Het spel ligt sinds april in de winkel. Met de Arubaanse variant kunnen spelers 'eigenaar' worden van Arubaanse bedrijven, hotels, stranden en de 'California Lighthouse'. Op de Facebook pagina van Aruba Monopoly is te zien dat veel mensen erg enthousiast zijn over het spel. Niet alleen Arubanen maar ook Amerikaanse toeristen zijn erg geïnteresseerd. Op Aruba is het spel te koop bij onder andere Plaza Bookshop, Bruna, De Wit & van Dorp, Antraco en Top1Toys. In overige landen en Nederland kan men het spel via internet bestellen bij www.thedushicompany.nl.